

DE LAATSTE LOODJES

Oplossingen en mogelijke antwoorden bij de oefeningen.

Heb je suggesties of correcties? Mail naar info@boeklyn.com.

HOOFDSTUK 1

Oef. 7

- a. achterstand, ouderwetse vaardigheden, gebrek aan technische vaardigheden
- b. persoonskenmerken als creativiteit, analytisch en probleemoplossend vermogen, emotionele lenigheid
- c. experimenteren, bv. een cursus big data volgen. Vooral naar mogelijkheid zoeken om 'on the job' te leren.

Oef. 8

- a. verontrustende constatering
- b. toereikend
- c. slijten
- d. lenigheid
- e. koesteren
- f. jezelf verdiepen in
- g. in de kinderschoenen staan
- h. grootschalig
- i. sowieso
- j. doorlopend

Oef. 9

- a. verdiept zich in
- b. slijt
- c. grootschalig
- d. koester
- e. lenigheid
- f. verontrustende constatering
- g. doorlopend
- h. toereikend
- i. in de kinderschoenen
- j. sowieso

Oef. 10

Er zijn verschillende antwoorden mogelijk, bijv.

1. Nou ja, dat is een goede vraag! In de les over neuropsychologie hebben we geleerd dat we bijvoorbeeld dankzij de hersenen het **vermogen** hebben om honger te voelen.
2. Jazeker. **Lenigheid** is iets waar je gedeeltelijk aan kan werken, en wat gedeeltelijk aangeboren is.
3. Ik **koester** vooral de herinnering verbonden met mijn ouders, toen we aan zee waren in 1995.
4. Ik ga die proberen **toe te passen** door met mijn vrienden uit Nederland te praten wanneer ik ze in de zomer weer zie.
5. Hoe ouder je wordt hoe meer je lichaam **slijt**.
6. Ik heb wel gehoord dat er recent een **grootschalig** onderzoek is gepubliceerd, toch heb ik het nog niet bekeken.
7. Ja dat klopt, maar deze technologie staat eigenlijk nog **in de kinderschoenen**.
8. Dat er steeds meer milieuverontreiniging is, is voor mij een **verontrustende constatering**, waar ik me echt zorgen over maak.
9. Hij **verdiepte zich** zijn hele leven **erin**.
10. Slimme kerels zoals jouw broertje worden soms **onderschat**, maar ze weten vaak te verrassen met hun talenten.

Oef. 12

- a. gespreid
- b. verlangd
- c. aanwaaien
- d. te verdiepen/ te verrijken/ op te frissen
- e. schiet ... tekort
- f. dorsten naar
- g. verdiepen/ uit te breiden
- h. bijspijker
- i. brengt ... bij
- j. uit ... wisselen

Oef. 13

- a. 2
- b. 3
- c. 3
- d. 1
- e. 3
- f. 1
- g. 1
- h. 3
- i. 2
- j. 3

Oef. 16

Er zijn verschillende antwoorden mogelijk, bijv.

- a. zonder jaloezie toestaan dat iemand anders iets heeft

Hij gunt mij die dure auto.

- b. vijandschap, afkeer jegens iemand koesteren

Ik pik het niet dat jij mijn handtas hebt kapotgemaakt.

- c. gezeur, gezanik

Ook in Nederland hebben miljoenen burgers genoeg van het gesodemieter.

- d. een persoon die zich opstelt als felle tegenstander van een voorstel of ontwikkeling

Ik vraag me af waarom onze baas telkens hakken in het zand zet. Elk project wordt altijd opnieuw afgewezen.

- e. opnieuw tevoorschijn komen

Griep steekt elk jaar telkens weer de kop op.

- f. te veel van bepaalde informatie in één keer

Hij werd overdonderd met veel werk na zijn terugkomst van vakantie.

- g. leiding nemen

In deze werkgroep heeft hij het roer in handen.

- h. in de uitgezette richting blijven doorgaan;

Het is een grote en moeilijke opdracht om in je leven op koers te blijven.

- i. naar iemand luisteren, hem gelegenheid geven iets te zeggen

Als beste vriendin beloof ik je altijd te woord te staan.

- j. door oefening verkrijgt men vaardigheid

Wees geduldig, oefening baart kunst.

Oef. 17

- a. dat moest mij weer overkomen / zo zal het nooit lukken
- b. dan is er geen nood aan OF hetzelfde gesodemieter

- c. je de regie in handen moet nemen
- d. de waan van de dag
- e. op basis van impulsen / onze instincten en gut feelings
- f. de prikkels om zich heen moest bepalen OF zijn tijdelijke impulsen moest leren onderdrukken
- g. sjoemelen

Oef. 19

- rood
- 1830
- 2
- Willem I
- kwik
- Amsterdam
- ruïn/hengst
- tandglazuur
- Aalsmeer
- polytheïsme

Oef. 23c

- a. neusaap
- b. okapi
- c. mantis-garnaal
- d. vogelbekdier
- e. (Filipijns) spookdier
- f. Lusiaard

Oef. 24e

- 1 D
- 2 C
- 3 G
- 4 J
- 5 A
- 6 I
- 7 E
- 8 F
- 9 H
- 10 B

Oef. 25b

Er zijn veel mogelijke antwoorden, bijv.

- vrouwen: hoer, teef, troela (mild), slet, doos, wijf, kut(wijf),...
- mannen: klootzak, eikel, sukkel, flikker, ASO, mongool,...
- religie: godmiljaar, godverdomme, godallemachtig, gatsie, gods,...
- geslachtsdelen: kut, lul, eikel,...
- ziektes: tering, pleuris, tyfus, kolera,...

Oef. 25f

- 1 H
- 2 I
- 3 E
- 4 A
- 5 B

- 6 C
- 7 J
- 8 D
- 9 G
- 10 F

Oef. 26

- a. Er zijn veel mogelijke antwoorden, bijv. verzamelobsessie, verzamelmania, verzamelverslaving, verzamelkoorts, verzamelhonger
- b. Er zijn veel mogelijke antwoorden, bijv.
- psychologische factoren (zoeken naar zekerheid, het verlangen naar controle, vervullen van emotionele leegtes)
 - verbondenheid en identiteit (manier om zichzelf te definiëren en gevoel van trots en voldoening te verkrijgen)
 - nostalgie (behouden van herinneringen)
 - sociale invloeden (sociale druk, invloed van vrienden, familie, maatschappij)
 - biologische factoren (genetische aanleg)
 - beloningsmechanismen
 - traumatische gebeurtenissen
- d.
- 5 A – uitgevoerd, nauw
 - 4 B – afwijkend, wijde
 - 1 C – korstjes, puistjes, moedervlekken
 - 2 D – oprisping
 - 3 E – aandoening, aandrang

Oef. 27

- a. bigender: voelen zich man en vrouw
- b. transgender: man en vrouw, identificeren zich niet met het geslacht
- c. transseksueel: geslachtsveranderende operatie + transgender
- d. gender non-conformist: keren zich af van hoe vrouwen en mannen eruitzien (kiezen ervoor om er af en toe als vrouw en af en toe als man uit te zien)
- e. shemale: mannelijk geslacht + boezem
- f. interseksueel: beide geslachtskenmerkende organen

Oef. 32

- a. Dat ze de Siciliaanse opening zien. Ze zouden een ander antwoord geven omdat ze andere achtergrondkennis hebben.
- b. Ze moeten een cijferreeks memoriseren. Om het onderzoek door te voeren.
- c. Prikkels; Er wordt informatie uit het langetermijngeheugen geselecteerd en met omgevingsprikkels vermengd.
- d. door te herhalen
- e. voorkennis en achtergrondkennis hebben, vragen stellen

Oef. 35

Er zijn veel mogelijke antwoorden, bijv.

- b. **herhaling** (rote learning of drill and practice), **samenvatting en notities maken** (summarization of note-taking), **mnemonische apparaten**, het gebruik van acroniemen, ezelsbruggetjes, rijmpjes of andere trucs om informatie gemakkelijker te onthouden (mnemonics), **visuele hulpmiddelen**, het gebruik van diagrammen, grafieken, mindmaps (visual learning of visual aids), **actief leren**, het stellen van vragen, het maken van oefenproblemen, het deelnemen aan discussies of het geven van presentaties. Dit wordt actief leren genoemd, **ruimtelijke ordening**, het gebruik van kaarten, het inrichten van een studieruimte of het associëren van informatie met fysieke locaties (spatial learning of spatial organization), **zelfevaluatie** (self-assessment), **gebruik van meerdere zintuigen** (multisensory learning)
- c. aantekeningen maken, samenvattingen schrijven, vragen stellen, jezelf testen, informatie op verschillende manieren verwerken (bijv. lezen, luisteren, schrijven of visualiseren), informatie regelmatig (hardop) herhalen, informatie op een logische manier organiseren (schema's, mindmaps, flashcards), gebruik maken van geheugensteuntjes (acroniemen, ezelsbruggetjes, associaties), pauzes nemen om vermoeidheid te voorkomen en de concentratie te behouden, voldoende slapen

Oef. 36

Loesje is een fictief meisje dat posters met kritische en/of humoristische teksten schrijft en in de openbare ruimte plakt.

Oef. 39d

- ram
- stier

- tweelingen
- kreeft
- leeuw
- maagd
- weegschaal
- schorpioen
- boogschutter
- steenbok
- waterman
- vissen

Oef. 42b

- essays – lezende
- mindmap – visuele
- huiswerk – lezende
- case studies – kinesthetische
- leerfiches – visuele
- demonstraties – kinesthetische
- klassikale les – auditieve
- diagrammen en grafieken – visuele
- groepsdiscussie – auditieve
- rapport – lezende

Oef. 43

- Leer alsof je voor altijd leeft
- Wij leren niet voor school, maar voor het leven

HOOFDSTUK 2

Oef. 2

- HARD SKILLS: blind typen, data analyseren, hoofdrekenen, projectmanagement, softwareontwikkeling, vertalen, talenkennis, webdesign, werken met programma's als Excel, Word en PowerPoint
- SOFT SKILLS: assertiviteit, communiceren, creatief denken, feedback geven en ontvangen, flexibiliteit, leiding geven, motiveren, multitasken, overtuigen, samenwerken, timemanagement

Oef. 6

- a. gelijkbenige driehoek – rechthoekige driehoek – trapezium of trapezoïde – ruit
- b. wortel van 32

Oef. 7

- 1A
- 2E
- 3C
- 4B
- 5G
- 6F
- 7I
- 8J
- 9H
- 10D

Oef. 8

Er zijn verschillende mogelijke oplossingen, bijv.

- a. Als ze besluiten om samen te werken in een symbiotische relatie, zullen ze er allebei profijt van hebben.
- b. De klant zal kiezen voor de organisatie die zich het meest flexibel, aantrekkelijk, betrouwbaar en innovatief toont.
- c. Het begin van persoonlijke groei en succes begint met een grondige zelfkennis.
- d. Vroeger werd de keuze van een klant beïnvloed door het aanbod, maar tegenwoordig zien we een verschuiving naar een cultuur waarin de behoefte centraal staat
- e. Zou je de voorkeur geven aan een collega of manager die zeer bekwaam is in jouw vakgebied, met uitgebreide kennis en ervaring, maar die niet erg sociaal is en eigenlijk moeite heeft met het omgaan met het team?
- f. Daarom is de capaciteit om op een efficiënte en effectieve manier met klanten te communiceren van cruciaal belang voor het succes van een organisatie
- g. De meerderheid van mensen zou zonder aarzeling zeggen: "Ik wil graag iemand hebben waarmee ik goed kan werken!"

Oef. 9

Horizontaal

3. tastbaar
8. gedreven
11. collaboratief
13. vernieuwend
14. karig
15. aangaan
16. inspelen
17. focussen

Verticaal

1. wetboek
2. voortplanten
4. tegenvaller
5. stelling
6. eenvoudigweg
7. hypotenusa
9. veerkrachtig
10. killer
12. inventief

Oef. 11

- a. te tonen / te laten zien / ten toon te spreiden
- b. te bewijzen
- c. te kweken / aan te kweken
- d. mis
- e. heeft gekregen / opgedaan / verworven
- f. te leren / aan te leren
- g. groter te maken / te vergroten
- h. verliest / kwijtraakt

Oef. 12

- a. de reservekopie
- b. de controlelijst
- c. het controlepaneel
- d. de sluitingsdatum
- e. de klantenservice
- f. de deskundigheid
- g. de vergadering
- h. de samenwerking

Oef. 14a

- **Klantgericht:** Dit betekent dat iemand zich richt op de behoeften en wensen van de klant. Het gaat erom de klanttevredenheid te verhogen door producten, diensten en oplossingen aan te bieden die aansluiten bij wat de klant nodig heeft.
- **Samenwerkend:** Dit verwijst naar het vermogen om effectief samen te werken met anderen binnen een team of organisatie. Het omvat communicatie, het delen van

ideeën, het opbouwen van vertrouwen en het bijdragen aan een positieve teamdynamiek om gemeenschappelijke doelen te bereiken.

- **Zelfredzaam:** Zelfredzaamheid houdt in dat iemand in staat is om taken zelfstandig uit te voeren zonder voortdurende externe hulp of supervisie. Het impliceert een zekere mate van autonomie, initiatief en probleemoplossend vermogen.
- **Analytisch:** Dit verwijst naar het vermogen om complexe situaties te ontleden, gegevens te verzamelen en te analyseren, en vervolgens logische conclusies te trekken. Het omvat het identificeren van patronen, het herkennen van trends en het maken van weloverwogen beslissingen op basis van feiten.
- **Gedreven:** Een gedreven persoon is vastberaden en gemotiveerd om doelen te bereiken en uitdagingen te overwinnen. Ze tonen volharding, ambitie en een sterke wil om te slagen, zelfs in moeilijke omstandigheden.
- **Creatief:** Creativiteit verwijst naar het vermogen om nieuwe ideeën te genereren, originele oplossingen te bedenken en innovatief te zijn in het benaderen van problemen. Het omvat het hebben van een open geest, het kunnen denken buiten bestaande kaders en het aanmoedigen van vernieuwing en experimentatie.

Oef. 15

- 1 D
- 2 E
- 3 A
- 4 F
- 5 B
- 6 G
- 7 C

Oef. 16

Emma Verbeke, een stotterende Antwerpse, was woedend **dat** ze vanwege haar spraakgebrek niet **in** een callcenter mocht werken en diende meteen een klacht in **bij** het Centrum voor Gelijke Kansen. Emma Verbeke, 26, was al lange tijd **werkloos**. “Maar na een jaar solliciteren heb ik eindelijk de baan **van** mijn leven gevonden. Het was een Antwerps callcenter Phonecall”. Hoewel Verbeke geboren was met een **spraakgebrek**, wilde zij toch graag **in** een callcenter werken. Walter De Jong was callcentermanager en **bij** hem solliciteerde deze jonge vrouw. “Tijdens het interview merkte ik dat zij stotterde. **Toen** ik haar vertelde dat het onmogelijk is om met zo’n spraakgebrek in een callcenter **te** werken, vertelde ze me dat ze helemaal geen taalproblemen heeft en dat **dit** kwam omdat ze zenuwachtig is **voor** het sollicitatiegesprek. Verbeke was erg enthousiast en **verzekerde** mij dat zij niet meer zal stotteren op het werk. We gaven dus haar een

kans. Na vier uur beseften we dat het eigenlijk niet werkt en onze samenwerking zinloos **is**". Emma Verbeke vindt dit echter discriminatie **van** het hoogste niveau. Waarom mogen callcentermedewerkers niet **een** beetje stotteren? Want dat zal de persoon **aan** de andere kant van de lijn snel irriteren! Niettemin diende zij een klacht **in** bij het Centrum voor Gelijke Kansen om haar gelijk alsnog **te** halen. Wat komt nu? Een dwerg die boos is **omdat** hij niet in het nationale basketbalteam mag zitten?

Oef. 23

- a. **21-diner**: Een diner dat vaak wordt georganiseerd om iemands 21e verjaardag te vieren. Het is gebruikelijk in sommige landen, zoals Nederland, om vrienden en familie uit te nodigen voor een speciale maaltijd ter gelegenheid van deze mijlpaal.
- b. **Amfi**: Afkorting voor Amsterdam Fashion Institute, een hogeschool in Amsterdam die gespecialiseerd is in modeopleidingen.
- c. **Appie**: Een informele bijnaam voor Albert Heijn, een bekende Nederlandse supermarktketen.
- d. **Artis**: De officiële naam van de dierentuin van Amsterdam, gelegen in het hart van de stad.
- e. **Dinsdagdip**: Een informele term die verwijst naar een gevoel van vermoeidheid, lusteloosheid of een gebrek aan motivatie dat mensen op dinsdag kunnen ervaren, vooral na het weekend.
- f. **Fixie**: Een afkorting voor een fixed-gear fiets, een type fiets met een vast tandwiel zonder vrijloopmechanisme.
- g. **G-tjes**: Een informele term die verwijst naar de drug GHB, die ook bekend staat als "G", een verdovend middel dat recreatief wordt gebruikt.
- h. **HEAO**: Afkorting voor Hoger Economisch en Administratief Onderwijs, een type hoger beroepsonderwijs dat zich richt op economische en administratieve vakken.
- i. **IJ-hallen**: Een bekende vlooiemarkt in Amsterdam, gehouden in een voormalige scheepswerf.
- j. **Jägershots**: Shots gemaakt met Jägermeister, een populaire Duitse kruidenlikeur.
- k. **Navo-alfabet**: Het NAVO-spellingsalfabet, ook wel bekend als het internationale radiotelefonie-alfabet of het ICAO-alfabet, wordt gebruikt om letters van het alfabet duidelijk te spellen en te begrijpen, vooral in situaties waarin mondelinge communicatie cruciaal is, zoals in militaire of luchtvaartomgevingen.
- l. **Pabo**: Afkorting voor Pedagogische Academie Basisonderwijs, een opleiding voor leraren in het basisonderwijs.
- m. **Pandapunten**: Een beloningssysteem dat wordt gebruikt door sommige Nederlandse supermarkten, waar klanten zogenaamde "pandapunten" verdienen bij aankoop van bepaalde producten, die kunnen worden ingewisseld voor kortingen op dierentuinbezoeken.
- n. **Pop-up**: Een tijdelijke winkel, restaurant of evenement dat voor een beperkte periode geopend is.
- o. **Soos**: Een informele term die wordt gebruikt om een ontmoetingsruimte, sociale club of café aan te duiden, vooral op universiteitscampussen.

- p. **Vossianen en Barlaeanen:** Deze term verwijst naar twee studentenverenigingen aan de Universiteit Leiden: het Leidsch Studenten Corps 'Minerva (Vossianen) en de Leidse studentenvereniging 'Quintus' (Barlaeanen).

Oef. 26

Dit is een creatieve oefening en er zijn veel mogelijke antwoorden, bijv.

- a. Er was eens een heel bijzonder meisje dat nooit LinkedIn nodig had. Ze was overal waar belangrijke feestjes en bijeenkomsten waren, precies op tijd! Of het nu een borrel was of een bijeenkomst, ze was er altijd. En weet je wat het grappige was? Ze dronk nooit alcohol! Nee, ze dronk altijd frisdrank of Red Bull. Want ze wist dat ze nog veel avonturen te beleven had en dat ze daarvoor alle energie nodig had!
- b. Er was eens een meisje dat een geheime eetstoornis had, maar ze verstopte het slim achter een grote liefde voor quinoa en gojibessen. Ze vertelde iedereen dat deze superfoods haar lichaam en geest op magische wijze genezen. En weet je wat nog meer? Ze beweerde dat ze gestudeerd had in een land ver weg, genaamd Londen. Telkens wanneer ze hierover sprak, fonkelden haar ogen van opwinding, alsof ze herinneringen ophaalde aan betoverende avonturen.
- c. Individu X vertoont consistent gedrag dat overeenkomt met de principes van robuustheid, authenticiteit en duurzaamheid. Zijn kledingkeuze omvat stevige materialen en tijdloze ontwerpen, terwijl zijn interieur is gevuld met natuurlijke en gerecyclede materialen. Bovendien geeft hij de voorkeur aan verse, lokale en biologische voeding. Zijn aanwezigheid op het Science Park toont zijn streven naar intellectuele groei en uitdaging, terwijl zijn interesse in psychologie een diepere verbinding met de menselijke ervaring onthult.
- d. Drie weken lang water naar Bangladesh,
Of de Bengaalse tijger redden in Afrika.
Vrijwilligerswerk, betaald flink,
Met muffins aangebrand, of shirts niet zo blink.
Vrienden en familie, zo gul en zo trouw,
Financieren de reis, hun steun is niet flauw.
Met liefde en zorg, brengt ze hoop en wat licht,
In de wereld vol uitdaging, in het duister zo dicht.
- e. Yo, zndg ocht. in UB. Chill broekie & grijze joggie + blonde knot. Always als 1ste

Oef. 28

- a. Er zijn zes aspecten in ons hoofd die een rol spelen wanneer we iets willen bedenken of wanneer we naar iets kijken.
- b. Wanneer we iets willen bedenken, of naar iets kijken.
- c. Het denken verloopt chaotisch; met deze methode kunnen we onze gedachten structureren en efficiënter leren denken.

Oef. 30

Wit: feiten, cijfers, het verzamelen van zoveel mogelijk feitelijke informatie

Geel: probeer de voordelen, pluspunten, kansen van iets te zien

Groen: creativiteit, nieuwe ideeën

Blauw: de meta-hoed, die vragen stelt over het denken zelf, en niet het onderwerp in kwestie

Zwart: (mogelijke) nadelen, bezwaren, risico's

Rood: wat zeggen je gevoelens, je intuïtie, je onderbuikgevoel

Oef. 31

- a. Het denkhoedenmodel van Edward de Bono is een methode die wordt gebruikt om creatief denken en probleemoplossend vermogen te stimuleren. Het model omvat zes verschillend gekleurde 'denkhoeden', elk met een unieke focus en benadering.
- b. Door het gebruik van deze verschillende denkhoeden kunnen individuen en groepen een veelzijdige benadering hanteren bij het analyseren van problemen, het nemen van beslissingen en het genereren van innovatieve oplossingen.
- c. Het denkhoedenmodel van De Bono kan helpen bij het stimuleren van creativiteit, het verbeteren van communicatie, het nemen van beter onderbouwde beslissingen en het bevorderen van een gestructureerde aanpak bij het oplossen van problemen.

Oef. 32

- **witte hoed (feiten en informatie):** Objectieve feiten en informatie; richt zich op het verzamelen van feitelijke gegevens, cijfers en informatie. Denk aan vragen als "Wat weten we?" en "Welke informatie hebben we nodig?".
- **rode hoed (emotie en gevoel):** Subjectieve emoties en intuïtie; moedigt expressie van gevoelens, emoties en intuïtie aan zonder noodzakelijkerwijs logica of redenering. Denk aan vragen als "Hoe voelen we ons hierover?" en "Wat is onze intuïtie?".
- **zwarte hoed (kritisch en negatief denken):** Kritisch evalueren en risico's identificeren; benadrukt voorzichtigheid en kritisch denken door het identificeren van risico's, zwakke punten en problemen. Denk aan vragen als "Wat kan er fout gaan?" en "Wat zijn de risico's?".
- **gele hoed (positief en optimistisch denken):** Positieve aspecten en voordelen; moedigt optimisme, hoop en positieve benaderingen aan door te focussen op mogelijkheden, voordelen en oplossingen. Denk aan vragen als "Wat zijn de voordelen?" en "Wat kunnen we hieruit leren?".

- **groene hoed (creatief en innovatief denken):** Creativiteit en vernieuwing; stimuleert creatief denken, brainstormen en het genereren van nieuwe ideeën zonder beperkingen. Denk aan vragen als "Hoe kunnen we dit anders benaderen?" en "Wat zijn nieuwe ideeën?".
- **blauwe hoed (denken over denken):** Organisatie en controle van het denkproces; zorgt voor structuur, planning en doelgerichtheid. Denk aan het stellen van vragen zoals "Wat is ons doel?" en "Hoe gaan we dit aanpakken?".

Oef. 33

- advocaat van de duivel (zwart)
- cijfers (wit)
- creativiteit (groen)
- denken over denken (blauw)
- discipline (blauw)
- emoties (rood)
- feiten (wit)
- informatie (wit)
- kritisch oordelen (zwart)
- leiding (blauw)
- meningen (rood)
- nieuwe ideeën (groen)
- oproepen tot actie (geel)
- positief denken (geel)
- toetsen (zwart)
- verandering (groen)
- vermoedens (rood)
- voordelen (geel)

Oef. 37

Er zijn geen strikte criteria waaraan een woord moet voldoen om als bommelwoord te worden beschouwd. Enkele kenmerken kunnen zijn: lang en complex, vaak een plechtige klank, humor en eigenzinnigheid

Oef. 38

- a. soep die gemaakt is door je oom met Asperger / romige soep met asperges
- b. verzoek tot informatie omtrent banaan / verzoek tot verbanning van een site
- c. verse salade uit de kas / een geldla voor in je kassa
- d. een menigte die zit te bidden / een bed waar je op ligt tijdens je massage

- e. een ring voor de zekerheid / je hebt gegarandeerd een plekje
- f. zoals past bij een ridder / het lijk van een ridder
- g. delen van de rijbaan / rijst roken
- h. klein zeevisje dat eruit ziet als een klein paardje / de aard van de zeep

HOOFDSTUK 3

Oef. 5a

- nominaties voor en toekenningen van steeds meer internationale prijzen voor Nederlandse auteurs
- groeiende financiële overheidsondersteuning van vertalingen
- actief promotiebeleid van vertaalde literatuur
- ontwikkeling van vakgroepen Nederlands wereldwijd
- steeds meer vertalers vanuit het Nederland

Oef. 6 – Tip voor de docent:

Met de database van de Digital Library and Bibliography of Literature in Translation and Adaptation (<https://dlbt.univie.ac.at/>) kunnen verschillende opdrachten worden bedacht afhankelijk van de samenstelling van de groep. Door verschillende zoekopdrachten te formuleren kan bijvoorbeeld gezocht worden naar vertalingen van een concrete auteur, van teksten uit een bepaalde historische periode of in een concrete vorm (bijvoorbeeld tijdschriftartikelen, bloemlezingen, e.d.)

Oef. 9

Hieronder worden enkele voorbeelden gegeven. Meer opties zijn mogelijk.

- a. De Nederlandse literatuur werd in de afgelopen dertig jaar via vertalingen steeds meer zichtbaar in de wereld. / De aanwezigheid van Nederlandse literatuur op de internationale markt is in de afgelopen jaar via vertalingen gegroeid.

- b. De literaire mode van bijzondere belangstelling een waardering in Duitsland voor Nederlandse schrijvers waar de Frankfurter Allgemeine op 19 november 1993 van gewaagde, is ondertussen afgekoeld.
- c. Al wat eerder, rond 2005, begon na een daaraan voorafgaande sterke stijging de buitenlandse media-aandacht voor Nederlandse literatuur te verminderen, waarvan de artikelen die jaarlijks in Duitse, Franse, Britse en Amerikaanse bladen verschenen, blijk geven.
- d. De Nederlandse literatuur zal weer even in het centrum van de aandacht komen te staan en nieuwe, jongere schrijvers zullen internationale bekendheid verwerven / internationaal beroemd worden.
- e. Dat de wereld steeds meer gedigitaliseerd wordt is zeker, niet wat de gevolgen daarvan voor de internationale boekenmarkt precies zullen zijn.

Oef. 10

- a. overheidsbudgetten – budgetten van de overheid
- b. langetermijnontwikkelingen – ontwikkelingen op lange termijn
- c. kinderopvangtoeslagfraudeverdachte – verdachte in de fraudezaak met betrekking tot de toeslag voor opvang van kinderen
- d. non-stopvlucht – vlucht zonder tussenstop
- e. twee-onder-een-kapwoning – twee woningen onder een dak

Maak samenstellingen

- a. het klimaat dat op de Zuidpool heerst: zuidpoolklimaat
- b. aanpassing van de btw: btw-aanpassing
- c. een recept voor yoghurt met vanillesmaak: vanilleyoghurtrecept
- d. de schijn van een opleiding: pseudo-opleiding
- e. een student die tot het artsexamen is toegelaten, dus binnenkort waarschijnlijk arts wordt: kandidaat-arts
- f. werk geleverd voor de publieke zaak, zonder vergoeding: pro-bonowerk

Oef. 11

Soms zijn andere oplossingen mogelijk.

- a. In de tweede kolom van het beoordelingsmodel vat men het oordeel samen.
- b. Het is niet voldoende dat onderzoek wordt gedaan, het is noodzakelijk dat er ook verslag wordt uitgebracht van de onderzoeksresultaten.
- c. Ongeveer 150 volkscomités, waarbinnen men vertegenwoordigers van buurten en wijken onderbracht, versterkten het Revolutionair Front.
- d. Toen de minister ons bezocht, had de staatssecretaris ze vergezeld.
- e. Waren deze symptomen al bij het begin van de therapie vastgesteld dan zouden de dokters anders hebben gehandeld.
- f. Alle landen worden door de WHO opgeroepen de verkoop van levende dieren op voedselmarkten te verbieden.
- g. Men heeft het water onder meer gebruikt om de reactors van de kerncentrale mee te koelen.
- h. Werk van debutanten wordt nauwelijks nog door literaire tijdschriften gepubliceerd.
- i. Een souvenir is een object dat ter herinnering aan iets wordt aangeschaft.
- j. Men zegt dat je in dit boek kunt lezen hoe onze toekomst eruit zal zien.

Oef. 15

- a. RMA staat voor researchmaster, anders bekend als onderzoeksmaster, wat een master programma betekent waarin je je specialiseert in wetenschappelijk onderzoek.
- b. Datheen werd meegenomen als controlekandidaat, dus een auteur van wie duidelijk was dat die zeker geen auteur van Wilhelmus kon zijn.
- c. De berekeningen en resultaten van algoritmes wijzen de wegen aan voor verder onderzoek. Resultaten van computationeel onderzoek zijn zelden eenduidig en moeten later bevestigd worden door close reading en andere traditionele methoden.
- d. Stappenplan:
 1. Part of Speech Tagging – bepalen van woordklassen in de tekst van Wilhelmus
 2. Opstellen van lijst mogelijk auteurs en verzamelen van hun werk
 3. Part of Speech Tagging – bepalen van woordklassen in de bekende teksten van de mogelijke auteurs

4. Computationale analyse van de patronen in de distributie van woordklassen (in het bijzonder de functiewoorden) van Wilhelmus en alle andere getagde teksten
5. Computationale verificatie van auteurschap van Philips van Marnix Van Sint Aldegonde en Petrus Datheen
6. Proef op de som – controle van de resultaten door ander computationeel en traditioneel onderzoek

Oef. 16

herkenbaar (te herkennen) – onherkenbaar

telbaar (te tellen) – ontelbaar

- a. troostbaar
- b. onvermoeibare
- c. onevenaarbare
- d. bedienbaar
- e. onaanvaardbaar
- f. behapbare
- g. publiceerbaar
- h. begaanbaar

Oef. 17

- a. De documentaire over pinguïns voelt alsof je in Antarctica ronddwaalt.
- b. Hij kreeg het koningschap van God toebedeeld.
- c. De docent literatuur bespeurt zeer weinig interesse voor de moderne poëzie bij zijn studenten
- d. Er zijn allerlei woordklassen die je kunt detecteren.
- e. Om die technieken heel goed te maken zijn er twee tactieken verzonnen.
- f. Het systeem tagt alleen exacte woorden en geen spellingsvarianten wanneer de zoekterm tussen aanhalingstekens staat.

- g. De manier waarop u de tekst opmaakt, is de manier waarop deze wordt weergegeven.
- h. Deze rekenmethode is specifiek ontwikkeld voor kinderen van 10-15 jaar.
- i. De resultaten die we hebben behaald, waren niet zo veelbelovend.
- j. De leraar stemt zijn taal af op de behoeften van zijn leerlingen.

Oef. 18

- a. staan / te woord
- b. in wording
- c. impuls gekregen
- d. aan het werk zetten
- e. bron van zorg
- f. proef op de som
- g. los / wrikken
- h. taal noch teken
- i. staat te boek
- j. met dubbel krijgt te schrijven
- k. liedje is uitgezongen

Oef. 23

- a. Met behulp van buitentalige middelen.
- b. Men moet bijzonder begaafd zijn in talen om zich in de wetenschap te onderscheiden.
- c. Youri heeft een dergelijke ervaring meegemaakt.
- d. Zonder talenkennis kan je moeilijk leren.
- e. De alumni zijn volkomen uniform geschoold, er is geen variatie in opleiding.

Oef. 24

- a. uit
- b. op
- c. aan
- d. tot
- e. aan
- f. van
- g. op
- h. in
- i. in
- j. met

Oef. 25

- GRINNIKEN: C, D, I, J
- OMDOPEN: E
- VERDRINGEN: M
- VERLOOCHENEN: A, B, F, H, K
- VERWAARLOZEN: G, L

Oef. 26

Het Engels in het hoger onderwijs

- a. Om buitenlandse studenten te lokken en de Nederlandse studenten voor te bereiden op een internationale carrière.
- b. Nederlandse studenten kunnen met moeite in het Nederlands schrijven en vinden met moeite woorden in het Nederlands om over hun studie te vertellen. Het niveau van het Engels bij sommige docenten is niet voldoende om kwalitatief goede colleges te geven.
- c. Het Engels van Nederlanders is vaak niet verfijnd genoeg om voor diepgang, exactheid en nuances te zorgen, maar ook voor hartstocht en humor die nodig zijn bij onderwijs.

- d. Bij een nulsomspel leiden winsten van één factor noodzakelijk tot verlies van een andere factor. Bij het leren van een nieuwe taal (winst) verliest men niet de kennis van andere talen.
- e. De ondertitels zijn vaak ook een versimpelde weergave van wat iemand zegt.

Het Engels in het dagelijks leven

- a. Toeristen voel zich meer welkom als ze in het Engels worden aangesproken. Maar het belangrijkste is een groot tekort aan Nederlandstalig personeel.
- b. De leenwoorden worden verwoegd als oorspronkelijk Nederlandse woorden waardoor ze geïntegreerd worden in de Nederlandse taal.
- c. Sommige jonge mensen ervaren het als geen probleem dat ze in het Engels worden aangesproken, maar zeggen dat de oudere generatie dat wel als een probleem ziet. De meeste jonge passanten zouden het een ontwikkeling vinden als Amsterdam helemaal Engelstalig wordt. Een spreker vindt dat je in Nederland Nederlands moet kunnen spreken.
- d. Vluchtelingen moeten verplicht Nederlands leren, maar aan expats worden er geen taaleisen gesteld.
- e. De kans dat die taal verdwijnt is zeer klein, er is meer kans op het functioneren van meerdere talen naast elkaar.

Oef. 29

- a. brainwashing
- b. workshop
- c. a capella
- d. föhn
- e. deadlines
- f. überhaupt
- g. cordon sanitaire
- h. lay-out
- i. goulash
- j. per se

Oef. 30

- a. fakete / carpoolde
- b. chat / geflirt
- c. mailde / geleasede
- d. showt / breakdancet
- e. freelancet
- f. getimed / finishte
- g. promoot
- h. jogde / basebalde
- i. deletete
- j. geluncht
- k. past / getackeld
- l. barbecueën
- m. sprayde
- n. ging volleyballen / gerugbyd
- o. e-mailde / bridgeden

HOOFDSTUK 4

Oef. 5

- a. In de veertiende eeuw zagen we een overvloed aan nieuwe modetrends op het gebied van kleding en schoeisel. Een opvallende modetrend van die tijd waren de spitse schoenen met extreem lange punten. Ze kunnen de oorzaak zijn van knobbeltene.
- b. Dit betekent dat het voorkomen van knobbeltene tijdens de late middeleeuwen gerelateerd was aan de sociaaleconomische status van mensen.
- c. Het blijkt dat mensen met knobbeltene vaak een hoger risico hebben op vallen en letsel, waaronder fractures van de arm. Dit kan te wijten zijn aan het feit dat knobbeltene het

evenwicht en de stabiliteit van een persoon kunnen beïnvloeden, wat het risico op struikelen en vallen vergroot. Als iemand valt, kan hij of zij instinctief proberen zichzelf te beschermen door de armen uit te strekken, wat kan leiden tot fracturen in het geval van een harde landing.

d. Er zijn verschillende voorbeelden, bijv. cosmetische chirurgie, tatoeages en piercings, extreme diëten en lichaamsbeweging, hoge hakken.

Oef. 6

Er zijn verschillende antwoorden mogelijk, bijv.

- a. ... die bijdragen aan het ontwikkelen van knobbelteen.
- b. ... te lijden aan...
- c. ... die onder de loep werden genomen...
- d. Uit de studie blijkt dat...
- e. ... was enkel opvallend bij...

Oef. 7

- calvities – kaalheid – C
- fractuur – breuk – D
- ecchymose – blauwe plek – A
- obstetrie – verloskunde – H
- mydriasis – verwijde pupillen – B
- logopedist – spraakleraar – E
- hydrocefalie – waterhoofd – I
- laryngoscoop – strottenhoofdspiegel – N
- suffocatie – verstikking – M
- gestation – zwangerschap – F
- otoscoop – oorkijker – K
- rinorroe – loopneus – J

- pruritus – jeuk – L
- abstinent – iemand die zich onthoudt, bijvoorbeeld van alcohol – G

Oef. 9

- a. nihil
 - b. modus operandi
 - c. vox populi
 - d. de facto
 - e. alter ego
 - f. a priori
 - g. status quo
 - h. ad interim
 - i. consensus
 - j. dito
-
- andere ik – alter ego
 - de stem van het volk – vox populi
 - evenzo – dito
 - in feite – de facto
 - niets – nihil
 - onveranderde toestand – status quo
 - overeenstemming – consensus
 - plaatsvervangend – ad interim
 - van tevoren – a priori
 - werkwijze – modus operandi

Oef. 10

1. incheckbalie
2. grondsteward/grondstewardess
3. paspoort/identiteitsbewijs
4. ticket
5. instapkaart/boarding pass/boarding card
6. gate
7. stoelnummer
8. label
9. slurf
10. vliegtuig
11. stewardess/steward
12. luchtvaartmaatschappij

Oef. 11

- a. instapweigering (de overige woorden hebben te maken met een vlucht met overstap)
- b. rijbaan (de overige woorden hebben betrekking op de infrastructuur van een luchthaven)
- c. verkeersleider (de overige woorden duiden op beroepen van mensen die aan boord van een vliegtuig werken)
- d. chartervlucht (de overige woorden duiden op uitrusting voor noodgevallen)
- e. grondstewardess (de overige woorden duiden op beroepen van mensen die aan boord van een vliegtuig werken)
- f. ruimbagage (de overige items neem je mee aan boord van het vliegtuig en zet ze in de bagagebak)
- g. incheckbalie (de overige woorden zijn verbonden met de veiligheidscontrole)
- h. verkeerstoren (de overige woorden zijn plaatsen waar passagiers direct mee te maken hebben tijdens hun reis)

Oef. 14

- a. niet waar (zondagochtend)
- b. waar
- c. waar
- d. waar
- e. niet waar (gesloten in verband met een terroristische dreiging)
- f. waar
- g. waar
- h. waar

Oef. 15

- a. 583 – het aantal mensen dat omkwam
- b. 61 – het aantal overlevenden van het PanAm-toestel
- c. 100 – de afstand in kilometers tussen Tenerife en Gran Canaria
- d. 230 – het aantal doodskisten opgesteld op Schiphol
- e. 170 – het aantal stoffelijke resten van de slachtoffers die op de begraafplaats Westgaarde in Amsterdam nog eenmaal werden opgebaard
- f. 20 000 – het aantal mensen dat langs de kisten passeerde om afscheid te nemen

Oef. 16

- a. ontsnapt
- b. gangpad
- c. laatste
- d. genomen
- e. overschotten
- f. met

- g. na
- h. op
- i. gezet
- j. uitzicht

Oef. 17

Er zijn verschillende antwoorden mogelijk, bijv.

- a. bommelding op Gran Canaria (vliegtuigen omgeleid naar Tenerife) – slecht weer op Tenerife en – aankomst van twee vliegtuigen van KLM en PanAm op Tenerife – taxiën op de landingsbaan naar een afgelegen deel van de luchthaven (vanwege de drukte op de luchthaven) – miscommunicatie tussen de bemanning van de twee vliegtuigen en de verkeersleiders – misverstand over de autorisatie om op te stijgen – dodelijke botsing
- b. technische storingen, slecht weer, luchthavenproblemen, structuurfouten of ontwerpfouten, terroristische activiteiten, *human factors*
- c. zorgvuldige selectie en grondige training van piloten en cabinebemanning, strikte naleving van voorschriften, regelmatig onderhoud en inspectie van vliegtuigen, verbeteren van de communicatie, samenwerking en besluitvorming binnen de cockpit en tussen cockpitbemanning en cabinepersoneel, veiligheidsbewustzijns campagnes, presentatie van *safety demo* voor elke vlucht, het monitoren van incidenten en ongevallen, het uitvoeren van grondige onderzoeken en het implementeren van aanbevelingen voor verbetering
- d. Het is een korte presentatie die wordt gegeven door het cabinepersoneel aan boord van een vliegtuig voordat het opstijgt. Deze demonstratie heeft tot doel passagiers te informeren over belangrijke veiligheidsinstructies en -procedures die ze moeten volgen in geval van noodsituaties tijdens de vlucht.
- e. Een *safety demo* en een *safety video* zijn beide methoden om passagiers van een vliegtuig te informeren over veiligheidsinstructies en -procedures, maar ze verschillen in de manier waarop deze informatie wordt gepresenteerd. Een *safety demo* is een live presentatie die wordt uitgevoerd door het cabinepersoneel aan boord van het vliegtuig voordat het opstijgt. Een *safety video* is daarentegen een vooraf opgenomen video die wordt afgespeeld op het entertainmentsysteem van het vliegtuig of op schermen aan boord voordat het opstijgt.
- f. Heb gebruik van veiligheidsgordels, locatie van nooduitgangen, het gebruik van zuurstofmaskers en reddingsvesten, verboden activiteiten (bijv. roken, het gebruik van elektronische apparaten), opbergen van handbagage, het vastzetten van tafeltjes en stoelen in de rechtopstaande positie, andere veiligheidsmaatregelen

Oef. 18

- a. De handbagage moet onder de stoel voor je worden geplaatst.
- b. Trek één van de maskers naar u toe, plaats het masker over neus en mond, bevestig de hoofdband en adem normaal. Roken is verboden.
- c. Bij het aannemen van de brace positie, buig naar voren en steun je handen op de stoel voor je.
- d. Wanneer het teken riemen vast is verlicht, moet je je gordel om doen. Plaats de metalen fittingen in elkaar, en trek aan het losse uiteinde van de riem om hem strakker te maken.
- e. Bij de nooduitgang kan een persoon zitten die Pools of Engels spreekt, sterk is en minstens 18 jaar oud is.
- f. Het vliegtuig heeft 8 nooduitgangen. Elke uitgang is voorzien van een opblaasbare glijbaan.

Oef. 19

Er zijn verschillende antwoorden mogelijk, bijv.

Het zwemvest bevindt zich in een pakje onder (1) of naast (1a) je stoel. Haal het pakje tevoorschijn, neem het zwemvest eruit en ontvouwt het. Steek je hoofd door de halsopening (2), bevestig de band via de rug aan de clip aan de voorzijde (3, 4, 4a) en trek de band aan (5) . Blaas het zwemvest op door een ruk te geven aan het rode label onderaan (6). Je kan het eventueel bijvullen door in het rode pijpje te blazen (6a). Op één van de schouders bevindt zich een lampje dat gaat branden zodra de batterij in aanraking komt met water. Je kan het lampje op stand-by zetten door aan het label te trekken (7).

Oef. 22

- 1 I
- 2 H
- 3 A
- 4 F
- 5 J
- 6 C
- 7 G

- 8 B
- 9 D
- 10 E

Alle deze woorden worden voornamelijk gebruikt in informele omgevingen en contexten, met name door jongeren in stedelijke gebieden van Nederland (o.a. gesprekken tussen jongeren onderling, op social media, in rapmuziek, films en televisieprogramma's gericht op jongerenculturen).

Enkele talen waaruit straattaalwoorden vaak worden geleend, zijn o.a. het Engels, Arabisch, Surinaams, Papiaments, Turks.

Oef. 24

1. Omdat het invloed heeft op de gedragspatronen van jongeren bv. machogedrag bij jongens, niet luisteren naar de normen en waarden die ouders en leraren proberen over te brengen, het taalniveau gaat achteruit en/of meisjes zijn een gebruiksvoorwerp.
2. De waarden binnen de jongerencultuur zijn tegenstrijdig met de normen en waarden van ouders en leerkrachten.
3. Machogedrag, jongeren willen dat je ontzag hebt voor hen (bewondering, groot respect toont), gebruik van straattaal die een mengelmoes is van Nederlands, Engels, Antilliaans, Surinaams en Marokkaans, hecht groepsgevoel.
4. Als je wordt 'gedist' dat betekent dat iemand je toont dat je een fout maakte en zo je positie in groep daalt. De bedoeling is net dat je bluft, hard praat en ruimte inneemt.

Oef. 26

- a. spijbelen / gespijbel
- b. ontorechte
- c. opmars
- d. afkomstig uit
- e. beperking
- f. beleven
- g. Grenzen overschrijden
- h. overgewaaid

- i. zich ... richten op
- j. achteruitgang
- k. ontzag

Oef. 27

- 1 D
- 2 E
- 3 A
- 4 C
- 5 B

Oef. 30

Er zijn verschillende antwoorden mogelijk, bijv.

Fokke & Sukke: Alle geld gaat naar de verdomde bazen van Lebak.

- a. Luister goed, laat me één ding duidelijk maken: de problemen hier zijn van mijzelf, nu zo'n 66 jaar oud en serieus. Ik ben geen racist, maar al die grapjassen, serieus, wat is dit voor onzin?
- b. De slang was het meest listig van alle wilde dieren die God, de MEESTER, had gemaakt. De slang vroeg aan de vrouw: „Hey, wat is er aan de hand, schatje? Klopt het dat jullie van geen enkele boom in de tuin van God mogen eten?”
- c. Hey, dingen worden serieus nu, vooral deze laatste dagen. Ik keek naar mijn vrienden en zei: "We gaan het maken.

HOOFDSTUK 5

Oef. 5

- a. Veel vaardigheden zijn niet met een concrete studierichting verbonden maar met ervaring
- b. Mieke Coppieters: „Specifieke vakkennis, die je vaak ook nog in je job kan leren.”
- c. Kennis van talen, begrip voor culturele verschillen, omgaan met stress en deadlines

Oef. 6

Er zijn verschillende antwoorden mogelijk, bijv.

- a. ... presenteert Mieke Coppieters sprekende cijfers
- b. ... benadrukt het belang van passie
- c. ... als het me lukt
- d. Met dat laatste stemt Mieke Coppieters volledig in.
- e. Maar ik heb er wel hart voor om ...
- f. ... dat ik me wel kan redden op een universitair denkniveau.
- g. ... maar maken je ook bekend met de bestaande opleidingen.

Oef. 7 – *tip voor de docent*

Het taalgebruik in Vlaanderen heeft verschillende kenmerken die het onderscheiden van het Nederlands in Nederland. Deze typische elementen ziet men op verschillende taalniveaus:

- *Uitspraak*
- *Woordenschat*
- *Syntaxis*
- *Spelling*

Oef. 8

- 1 F
- 2 C
- 3 A
- 4 H
- 5 B
- 6 I
- 7 D
- 8 G
- 9 J
- 10 E

Oef. 9

- Zeker en vast => België; wordt gebruikt om aan te geven dat iets zeker is, in Nederland wordt het alleen gebruikt om een waarschijnlijkheid uit te drukken.
- Nootmuskaat => Nederland; het gaat om de specerij. Muskaatnoot is de grote zaadkern van de vrucht van de muskaatboom. Die zaadkern kan geraspt worden tot nootmuskaat. In België wordt in informele gesproken taal voor de specerij ook muskaatnoot gebruikt.
- Bangelijk => België; fantastisch, cool, geweldig. Het woord heeft ook een tweede betekenis die in Nederland wordt gebruikt als de enige, n;. Dat iemand geneigd is tot bangheid, dat iemand gauw bang is.
- Academicus = België en Nederland, maar het heeft een betekenisverschil nl. Wat het in België betekent: iemand met een universitaire opleiding · Wat het in Nederland betekent: universiteitsmedewerker.
- Buitenwipper => België; iemand die aangesteld is om ongewenste gasten uit een café, dancing en dergelijke te zetten. Uitsmijter is standaardtaal in het hele taalgebied
- Poppetje dicht, kastje gezien => Nederland; we laten het even zien, maar daarna is het voorbij. In België zeg je „de spons erover”
- Valling => België, het gaat hier gewoon om een verkoudheid.

- Botten => België en Nederland; als standaardtaal betekent het gewoon beenderen. In het Vlaams gaat het om „laarzen”
- Zwanzen => België, „onzin vertellen, Wat een Nederlander zegt is: „onzin kletsen”
- Met een sisser aflopen => Nederland en België; In België wordt de uitdrukking met een sisser aflopen gewoonlijk in negatieve zin gebruikt: ‘op een teleurstelling uitdraaien’. In Nederland is de uitdrukking vooral gebruikelijk in een positieve betekenis: ‘geen ernstige gevolgen hebben, beter aflopen dan verwacht’.

Oef. 10

- a. werknemer
- b. 1. gesalarieerde, 2. arbeidskracht/ arbeider, 3. werknemer/ werker, 4. Employé
- d.

Oef. 11

Er zijn verschillende mogelijke antwoorden, bijv.

- stijgen, oplopen, omhoog gaan, toenemen,..
- dalen, omlaag gaan, afnemen...
- afvlakken, stabiliseren, effenen,...
- dalen...
- schommelen, fluctueren wisselen....

Oef. 12

- b. nam...toe; het hoogst; hoogste; bleef; bleef; het laagst
- c.
 - ... fluctueerde het aantal vacatures in onderwijs met een stijgende tendens
 - ... nam het aantal vacatures in openbaar bestuur en overheidsdiensten toe
 - ... nam het aantal van vacatures in de handel af

Oef. 13

- a. flink
- b. licht
- c. fors/sterk
- d. stabiel
- e. regelmatig
- f. gematigd
- g. aanzienlijk
- h. sterk

Oef. 14

Er zijn verschillende mogelijke antwoorden, bijv.

- ... fluctueerde het aantal vacatures in onderwijs met een **regelmatig** stijgende tendens
- ... nam het aantal vacatures in openbaar bestuur en overheidsdiensten **sterk** toe
- ... nam het aantal van vacatures in de handel **fors** af

Oef. 15

- a. Er was eerst een regelmatige stijging van de hoeveelheid gevaccineerden.
- b. In de voorbije jaren is er een flinke toename van het aantal nieuwe studenten zichtbaar.
- c. Er is een forse daling van de vacatures bij de uitzendbureaus geweest.
- d. Er was aanzienlijke toename van kwaliteit in hun onderzoek.
- e. Er was een lichte toename van het verbruik van grondstoffen, tot 9,7 duizend kilo per inwoner in 2024.
- f. Er is regelmatige afname van het eigen vermogen van de gemeente.
- g. Er is een gestage afvlakking van de groei van de uitgaven aan diensten over een langere periode zichtbaar.

Oef. 16

- Positief: aanwezigheid van geavanceerde technologische hulpmiddelen, autonomie in eigen functie, gevarieerd werk, ontwikkelingsmogelijkheden, vaste werktijden

- Negatief: beeldschermwerk, blootstelling aan geluid, gevaarlijk werk, overlaad aan informatie, ongemakkelijke werkhouding

Oef. 18

- a. groot verschil in salarissen
- b. lager opleidingsniveau bij vrouwen boven 45, vrouwen nemen meer zorgtaken op dan mannen bij opvoeding van kinderen, vrouwen kiezen vaak voor beroepen met lager salaris; vrouwen zijn minder bereid om langer naar werk te reizen, vrouwen onderhandelen minder over hun salaris
- c. ze weten niet dat het kan, ze vinden het niet zo belangrijk, ze zijn bang voor negatieve reacties
- d. transparante salarissen, verplichting van gelijke lonen, betere betaalbare kinderopvang, vaderschapsverlof, flexibel werkmogelijkheden voor mannen

Oef. 19

- a. een diepe en significante scheiding of afstand tussen twee partners
- b. het proces van het verminderen of overwinnen van de afstand of scheiding tussen twee partijen
- c. het creëren van een scheiding of afstand, vaak plotseling of gewelddadig
- d. een kleine spleet, scheur of opening
- e. een diepe spleet of scheur in een gletsjer
- f. een verschil in leeftijd tussen twee individuen, groepen of generaties
- g. een significante sociale, economische, of culturele scheiding of ongelijkheid tussen verschillende groepen in de samenleving

Oef. 20

- a. ... en dat betekent ook een lager salaris
- b. ... kan verklaard worden door...
- c. ... evenwicht te bereiken
- d. ... keert de situatie plotseling om...
- e. Het inkomen van kersverse vaders zinkt niet in.
- f. ... werden ze enorm hooggeacht

Oef. 21

- a. nemen
- b. opvoeden
- c. spelen
- d. staan
- e. tonen
- f. vragen
- g. verdienen
- h. ondernemen
- i. dichten, overbruggen
- j. vinden

Oef. 22

Alfavakken zijn gericht op de menselijke cultuur, taal, geschiedenis, literatuur en kunst, bijv. geschiedenis, filosofie, talen, kunstgeschiedenis

Betavakken zijn gericht op de exacte wetenschappen en wiskunde, ze houden zich bezig met observatie, experimenten en het begrijpen van natuurlijke wereld, bijv. natuurkunde, scheikunde, biologie, astronomie

Gammavakken richten zich op het begrijpen van menselijk gedrag, maatschappij en sociale structuren, ze houden zich bezig met het analyseren van menselijke interacties, culturen, politieke systemen en economische processen, bijv. politicologie, psychologie, antropologie

Oef. 23

- Alfa: geschiedenis, letterkunde, taalkunde
- Beta: aardrijkskunde, biologie, informatica, natuurkunde, technische wetenschappen, wiskunde
- Gamma: antropologie, communicatiewetenschappen, economie, politicologie, psychologie, rechten, sociologie

Oef. 24

- a. stikstofprobleem, wetenschappelijke vraagstukken zoals bijv. „hoe kinderen een taal leren”, epidemies zoals COVID (organisatie ervan)
- b. Door te veel stikstof wordt de grond zuurder. De structuur van de grond verandert en er komen giftige meteen los. Door de regen komt dat in de grond inclusief de sloten recht. Bovendien komen er smog en fijnstof vrij. Dat alles veroorzaakt negatieve gevolgen voor de levende wezens en de biodiversiteit.
- c. Je zou het kunnen opdelen in drie soorten onderzoek: nieuwsgierigheidgedreven onderzoek, maatschappelijke aanpak of kritisch onderzoek. Het is een complex systeem dat zowel de neurologie (hersenen) als biologie in acht neemt.
- d. Het onderzoek leidt soms tot een totaal onverwacht resultaat. Je kan niet altijd één conclusie trekken, soms blijkt alles een spel van de elementen die er invloed op hebben.
- e. Er moet naar gekeken worden hoeveel het kost om een bepaalde studierichting in de lucht te houden, dat betekent wat betekent - het aantal kosten die er zijn voor de studies, vergeleken met het aantal aanmeldingen ervoor
- f. Niet echt, want vaak hebben ze ook nog ander aanleg of een combinatie ervan, we zouden hen mogen laten experimenteren

Oef. 25

- a. gerepliceerd
- b. erin rammen
- c. benadering
- d. bekostigen
- e. verweven
- f. in beton gegoten
- g. aanleg
- h. indammen
- i. onderkennen
- j. kunnen...overweg

Oef. 29

- a. niet waar (In Vlaanderen heb je klassen, in Nederland groepen)
- b. waar
- c. waar
- d. niet waar (In België is dat zo, in Nederland vanaf hun 3de jaar)
- e. waar
- f. waar
- g. niet waar (In Vlaanderen speel je op een speelplein, in Nederland op een speelplein)
- h. waar

Oef. 31

- 1 E
- 2 B
- 3 D
- 4 A
- 5 C

1. Desiderius Erasmus: levensbeschouwing, beoordeelde
2. Christiaan Huygens: sterrenkundige, kansrekening
3. Baruch Spinoza: verlichtingsfilosoof, afzwoer
4. Jacobus van 't Hoff: geestelijk, gedraagt
5. Antoni van Leeuwenhoek: lens, ziekteverwekkers

Oef. 32

Onderzoekers van Hogeschool Gent analyseren welk accent Nederlandstaligen hebben bij de uitspraak van het Frans, Chinees of Engels. Ze maken een reeks geluidsopnames bij vrijwilligers die het Nederlands als moedertaal hebben en woorden in een andere taal nazeggen. Zo kunnen

ze met wetenschappelijke software analyseren hoe we de uitspraak van klinkers in een andere taal onbewust 'vervormen'. De resultaten kunnen belangrijk zijn om mensen die een andere taal leren te helpen om hun uitspraak te perfectioneren.

De HoGent werkt voor het onderzoek samen met de Amerikaanse University of Virginia. Daar wordt onderzocht met welke klanken Engelstaligen worstelen als ze het Nederlands uitspreken. Maar ook de struikelblokken van Franstaligen en Chineestaligen worden bestudeerd. In totaal worden minstens 40 vrijwilligers in elke taal aan het onderzoek onderworpen. Op die manier worden in totaal 480 spraaksamples verzameld, dit betekent 120 verschillende versies van dezelfde stimulus.

Het einddoel is om accenten in een andere taal dan de moedertaal 'zichtbaar' te maken om van daaruit tools aan te reiken om klinkers in een vreemde taal accentloos te leren uitspreken. In eerste instantie wordt de uitspraak van 40 Nederlandstaligen, 40 Franstaligen, 40 Engelstaligen en 40 Chineestaligen grondig ontleed. Van zodra ze dit in kaart gebracht hebben, kan er in een vervolgonderzoek een programma ontwikkeld worden om sprekers van vreemde talen te helpen om via biofeedback hun mondstand aan te passen in functie van een accentloze uitspraak.

bron: Belga 2/05/2018 om 17:39

Oef. 33

- 1 H
- 2 C
- 3 G
- 4 B
- 5 E
- 6 D
- 7 A
- 8 I
- 9 J
- 10 F

HOOFDSTUK 6

Oef.1

twaalffletterwoorden
vleesbedrijf

elfletterwoorden:
veenbedrijf

tienletterwoorden:
veebedrijf, bierflesje, verblijden, bijleveren, verijdelen, ledenbrief

negenletterwoorden:
verliefde, lieverdje, bedrijven, bevrijden, verlijden, beijveren, leenbrief, besnijder, veenderij, beenvlies, belevens, debriefen, defileren, bedierven, verbeiden, verbieden, dierenvel, verleiden, breidelen, seinbeeld

achtletterwoorden:
verblijf, verblijd, blijvend, verfijnd, verliefd, belijder, ijsbeeld, bierfles, lesbief, verblind, vrijleen, beveesd, vlierbes, belijden, bijleren, lijderes, selderij, bedelven, beneveld, bevelend, verdijen, berenvel, bevernel, bevreesd, versneld, benijder, berijden, ijsberen, believen, bederven, bedreven, bevriend, drevelen, verdelen, verleden, vernield, fiedelen, belerend, brileend, verleien, diversen, efedrine, defensie, selderie, frenesie, vereisen, bediener, bereiden, elideren, liederen, riedelen, dieselen

zevenletterwoorden:
bijveld, blijver, bedrijf, blijven, ijsveld, briefje, liefjes, flensje, verlief, beleefd, drijven, bedierf, erfdeel, fielder, beidjes, frisbee, briesje, ijsbeer, veedief, beleven, bevelen, blieven, ereveld, verleed, lieverd, jenever, ijveren, vlinder, serviel, verlies, dijbeen, fielden, beleerd, breidel, brieven, blender, erfleen, fileren, ijsbeen, bindsel, breisel, snijder, levende, vedelen, vleiend, vlieden, leveren, revelen, veenbes, beenvis, bedelen, beleden, belener, beleren, eindjes, ijseend, bielsen, bereids, bereisd, leiders, erfenis, vereend, viseren, eerbied, bereden, nierbed, ledere, indeler, serieel, briesen, slieren, beieren, enerlei, sederen, deernis

zesletterwoorden:
vijfde, blijde, liefde, bijles, lijven, velijn, vijlen, vlijen, bederf, lijder, rijles, beviel, bleven, delver, drevel, vilder, nijver, rijven, vrijen, bevers, fideel, fiedel, liefde, liedje, lijden, brijen, fleren, felsen, rebels, bevind, delven, levend, vendel, liever, reveil, vierel, vleier, visben, divers, beleed, beleid, debiel, bijeen, blende, blinde, feilen, rijden, seibel, elders, selder, rijnse, lieven, veilen, vleien, vierde, derven, dreven, vinder, vriend, devies, versie, invers, vernis, eindje, bereid, bieder, erelid, leider, riedel, bendir, binder, fineer, diesel, sleden, dieven, vieren, beiden, bieden, leiden, lieden, bieren, breien, lieren, reilen, seleen, liseen, seniel, sileen, silene, seider, iedere, deerne, eender, denier, dieren, einder, sreen, seiner, sieren, sirene, eieren

vijfletterwoorden:

blijf, bleef, bevel, ijver, vrije, elfde, ijdel, fijne, brief, fiber, erbij, fleer, brijn, besef, besje, flens, vedel, bever, breve, lever, vlier, vlees, vlies, beeld, blind, ijlen, dreef, rebel, beril, blees, biels, blies, frees, sfeer, fries, lieve, beven, leven, nevel, velen, veder, vrede, drive, vrind, evers, serve, vrees, iebel, dijen, blein, berde, breed, deler, leder, rijen, deels, slede, bries, ribes, leers, slier, erven, reven, veren, beide, edele, bende, delen, leden, lende, linde, beier, eiber, beren, berin, brein, lener, leren, reeds, seder, dries, veine, leien, eider, ieder, deern, deren, neder, reden, diner, snede, sneed, diens, eiser, risee, serie, sneer, einde, reien, reine, eisen

vierletterwoorden:

vijf, lijf, vijl, vlij, bijl, blij, rijf, verf, vrij, vijs, fijn, brij, fels, fles, lijs, vief, jive, veld, bief, feil, file, lief, lijn, bril, bles, slib, fris, rijs, leve, veel, vele, live, veil, viel, vers, dief, biel, blei, nijd, berd, reef, fier, dril, rild, nerf, firn, sief, bres, vide, erve, ever, veer, vree, vier, vies, bede, deel, edel, lede, leed, lied, neef, fine, jein, beer, bier, brei, brie, leer, reel, lier, lire, bren, bies, slee, leis, lies, sneb, lens, snel, even, veen, been, leen, rede, reed, dier, drie, ried, nerd, dies, rees, reis, sier, rins, idee, eden, eend, ende, eind, eren, neer, reen, erin, nier, rein, eens, snee, sein

drieletterwoorden:

ivf, bef, bij, elf, fel, lef, ijl, lij, vel, rvs, dij, jid, bel, leb, bil, erf, rif, rij, fes, fis, ijs, lsd, ver, vis, bed, fee, jee, del, led, lid, jen, rib, rel, ril, bes, bis, els, les, lis, srd, vee, vei, ven, vin, bie, iel, lei, ben, neb, nel, der, des, dis, dns, ris, eed, die, edi, den, end, eer, ere, ree, rei, ren, rin, eis, sie, nes, nis, een, ene, nee

tweeletterwoorden:

vj, bv, dj, sf, je, ij, vi, nv, eb, bi, el, de, id, er, re, es, ei, ie, en, in

Oef.4

a. De Nederlandse organisatiesocioloog Geert Hofstede onderzocht de culturele profielen van verschillende landen aan de hand van zes dimensies. Zijn conclusie met betrekking tot Nederland en Vlaanderen is dat het belangrijkste verschil zich situeert in de dimensie van de 'onzekerheidsvermijding'. België scoort hierin hoog (94 op 100), terwijl Nederland een lagere score heeft (53 op 100), wat betekent dat Belgen meer dan Nederlanders onzekere situaties en risico's proberen te vermijden.

b. In de Belgische zakencultuur is het opbouwen van persoonlijke relaties essentieel. Belgen hechten veel waarde aan het persoonlijk contact voordat ze zakendoen, wat betekent dat het langer kan duren om een deal te sluiten. Ze willen hun potentiële zakenpartners eerst persoonlijk leren kennen om vertrouwen op te bouwen. Uitgebreid samen eten, zoals lunchen of dineren, is een middel om elkaar beter te leren kennen en om een vertrouwensrelatie op te bouwen. Hoewel het zakelijke aspect niet altijd direct tijdens de maaltijd wordt besproken, helpt het om een sterke relatie te ontwikkelen die belangrijk is voor het zakendoen.

c. Hiërarchie en onzekerheidsvermijding zijn met elkaar verbonden omdat een striktere hiërarchie kan helpen om onzekerheid te verminderen. In België, waar de onzekerheidsvermijding hoog is, accepteren werknemers makkelijker een hogere machtsafstand en privileges voor mensen hoger in de hiërarchie. Dit komt doordat de

aanwezigheid van een duidelijke hiërarchie en een toezichhoudende baas helpt om onzekerheid en risico's te beperken. Werknemers verwachten dat hun manager verantwoordelijk is voor de voortgang en eindresultaten, wat hen een gevoel van zekerheid geeft.

d. Een masculiene cultuur waardeert traditioneel mannelijke eigenschappen zoals competitie, macht en status, terwijl een feminiene cultuur de nadruk legt op zorg, samenwerking en zachte waarden. België wordt als een masculiene samenleving gezien met een score van 54 op 100, waar status belangrijk is, zoals blijkt uit dure kleding, mooie auto's en grote huizen voor hooggeplaatste personen. Nederland heeft een lagere masculiene score van 14 op 100, wat blijkt uit de geaccepteerde praktijk van deeltijds werken voor zowel mannen als vrouwen en de minder prominente statusverschillen, zoals de premier die met de fiets naar het werk komt. In Nederland wordt meer nadruk gelegd op gelijkheid en consensus, wat typische kenmerken zijn van een feminiene cultuur.

Oef.5

De zes dimensies van Hofstede waarmee culturen van elkaar onderscheiden kunnen worden, zijn als volgt:

1. Machtsafstand: Hoe gelijkwaardig zijn leden van een samenleving? In landen waar deze dimensie groot is, wordt een hiërarchie waarin iedereen zijn plaats heeft, verwacht en erkend. Waar deze dimensie klein is, heerst meer egalitarisme en moeten machtsongelijkheden gerechtvaardigd worden.

2. Individualisme: In samenlevingen waarin deze dimensie groot is, zorgt men voor zichzelf en zijn directe familie. Is deze dimensie klein, dan handelt men collectivistisch: je behoort er tot grotere groepen waarbinnen de leden voor elkaar zorgen, in ruil voor loyaliteit.

3. Masculiniteit: Wil je de beste zijn, of vind je 't beter om te houden van wat je doet? Wanneer een land hoog scoort in deze dimensie, dan zijn prestatie, heldhaftigheid, assertiviteit en materieel succes belangrijk.

4. Onzekerheidsvermijding: Deze dimensie meet hoe een cultuur ermee omgaat dat je nooit weet wat de toekomst brengt. Probeer je zo weinig mogelijk risico te lopen omdat je je bedreigd voelt door het onvoorspelbare of laat je de toekomst gewoon gebeuren?

5. Termijndenken (Langetermijngerichtheid): Bij een lage score in deze dimensie houdt men tijdsgebonden tradities en normen moeilijk vast, er is meer sprake van creativiteit en innovatie, men handelt individualistisch en behandelt elkaar gelijkwaardig. Bij een hogere score is er een hogere waardering voor mannen, ouderen en hoogopgeleiden. Duurzaamheid en familie zijn belangrijk.

6. Terughoudendheid (Hedonisme): Beheersen mensen hun impulsen en verlangens? Is daar een sterke sociale controle op? Of scoort je land laag op deze dimensie en kunnen mensen onbekommerd hun aandriften en verlangens inzake levensgenot en plezier realiseren?

Oef. 6

- a. Het is nu BESCHREVEN : zwangerschapsdementie bestaat echt. De vergeetachtigheid tijdens de zwangerschap is een meetbaar én significant fenomeen.
- b. Serum helpt tegen roodheid, om peeling en andere huidproblemen WEG te WERKEN.
- c. Een achterhaalde BOUTADE zegt: een nette Vlaming moet als een Nederlander leren spreken.
- d. Deze URL wordt GELINKT aan de meest relevante pagina van uw website.
- e. Rembrandt Bugatti was nog maar een jongeman van zeventien jaar toen hij EEN DEAL SLOOT met bronsgieter en galeriehouder Adrian Hébrard.

Lunch

- f. Marieke verknoeide drie UITGELEZEN kansen om te scoren.
- g. Een nieuwe relatie AANGAAN kan ontzettend spannend zijn. Zeker weten dat je van je prela een rela wilt maken?
- h. Soms kan het contact VERBREKEN een wrede beslissing lijken, vooral als er een sterke emotionele band is, maar de realiteit is dat je het nodig hebt om je op jezelf te concentreren.
- i. Eigenlijk VERDOET hij zijn tijd tijdens de kunstlessen want hij had een wiskundeknobbel.
- j. Zoals ik al zei, spreken wij geen waardeoordeel uit over WELBEPAAALDE acties.

Hiërarchie

- k. Deze achteruitgang is TEN DELE te wijten aan een daling van de inkomsten uit sterk fluctuerende en tijdelijke bronnen.
- l. Luister toch niet naar hem, hij is een NOTOIRE leugenaar.
- m. Hij voelde zich niet meer veilig in zijn eigen huis en heeft maanden OVER ZIJN SCHOULDERS HEEN gekeken met paniekaanvallen en hyperventilatie als gevolg.
- n. De directeur riep zijn WERKNEMERS bij zich.
- o. Het is belangrijk om anderen hun standpunt te kennen. Wacht niet tot uw collega's of WERKNEMERS u hun mening geven, maar vraag ernaar.

Masculiniteit

- p. Een belangrijke hervorming die wij moeten doorvoeren, is die met betrekking tot de ROLVERDELING, dat wil zeggen inzake de vraag wie de besluiten moet nemen.
- q. De dokter keek hem wat MEEWARIG aan voordat hij antwoord gaf: "Eerlijk gezegd, denk ik niet dat Google gelijk heeft."
- r. De Italiaanse uitdrukking 'bella figura' in de tekst betekent 'het zo goed mogelijk overkomen bij anderen'.
- s. Met deze samenwerking wordt de strijd gehonoreerd die miljoenen van onze voorouders ten koste van zo veel leed en OPOFFERINGEN hebben gevoerd.

Bij de grafiek

Nederland en Vlaanderen hebben eigenlijk grotendeels dezelfde cultuur (het overlappende deel van de twee curves). Het zijn net de kleine verschillen waar mensen grappen over gaan maken: “Hollanders” hebben de naam gieriger te zijn dan “Belgen”, en deze laatsten worden dan weer voor dom gehouden door hun noorderburen.

Oef. 8

1. sarcasme - b. uiting van bijtende spot
2. ironie - c. uiting van milde spot
3. droge humor - a. grappen maken zonder enige emotie te laten blijken
4. zwarte humor / (psychologisch) cynisme - e. Het neerhalen of bespotten van anderen
5. woordspeling - d. het gebruik van een woord of een combinatie van woorden in meer dan één betekenis (ambiguïteit)

Oef. 11

1. Thailand a. Bij deze gelegenheid strijden mannen tegen elkaar. Boven het water hangt een hoge **lat** met een ingevette gans, de kop naar beneden. Het is de bedoeling dat de man langs de gans vaart en springt om de kop van de gans eraf te trekken. De man grijpt zich vast aan de nek, maar door het vet glijden de handen van de nek af. Wie het snelst de **kop** van het dier eraf getrokken heeft, is de winnaar.
2. China b. Eén dag voor de bruiloft komen alle familieleden bij elkaar voor een vreemde traditie. Ze gooien alle **breekbare** spullen, behalve glas en spiegels, kapot op de grond. Het doel van deze traditie is om de werkrelatie van de twee partners te symboliseren, terwijl ze geconfronteerd worden met verschillende uitdagingen en moeilijkheden die in het huwelijksleven zullen voorkomen. De bruidegom en de bruid moeten de **troep** van de familie dan opruimen.
3. Borneo c. Het Monkey Buffet Festival wordt gehouden **ter ere** van de apen. Tafels en kramen worden vol gelegd met meer dan drieduizend kilo verse groenten en fruit, waar de apen van kunnen genieten. De bevolking vindt **het eren** belangrijk en het ziet er leuk uit. De apen kunnen het zelf ook wel waarderen.
4. Engeland d. In dit land worden wedstrijden georganiseerd waarbij deelnemers een zo gek mogelijke **bek** moeten **trekken**. Peter Jackman is de bekendste gurner van Engeland, die zijn tanden heeft laten weghalen om een nog gekker gezicht te kunnen **bek trekken**.
5. Indonesië e. In Spanje heb je stierengevechten en in dit land heb je kameelworstelen. Het is net even iets origineler en veel mensen vinden het leuk om te zien. De twee dieren worden tegen elkaar **opgestookt** en ze springen tegen elkaar aan. Het is beter om afstand te nemen, want het **speeksel** vliegt in het rond.
6. Turkije f. Als iemand gaat trouwen moet hij of zij daar klaar voor zijn. Daarom worden vrouwen in dit land voor het huwelijk meegenomen door vriendinnen. Er wordt dan een emmer

met eieren, melk, veren en andere rommel over de ****aanstaande**** bruid gegooid. Het doel hiervan is het laten inzien dat een huwelijk problemen met zich meebrengt, maar die moet je als kleine ****tegenvaller**** zien in vergelijking met de vieze douche.

7. Spanje g. Deze traditie noemt men de 'lotusvoetjes' en wordt vaak als verminking van vrouwenvoeten beschouwd. Vroeger vonden mannen het sexy als vrouwen kleine voeten hadden. De voeten van kleine meisjes werden daarom strak ****ingewikkeld**** met ****stof****, waardoor de groei van de voet stopte. Dit had ook weer invloed op het lopen van de vrouw, wat de mannen wel konden waarderen. Het inbinden van de voeten deed veel pijn. Als de voeten 'uitgepakt' werden, gingen ze weer groeien. Dat gebeurde alleen niet altijd in de lengte. Soms groeide een voet naar binnen, wat voor vreselijke pijn zorgde. Aan het einde van de 19e eeuw werd de traditie overboord gegooid.

8. Spanje h. In dit land hebben de mensen een ****voorouderlijk**** ritueel om de emotionele pijn van overleden familieleden te laten verdwijnen. De vrouwen van de Dani-stam snijden minstens één vinger af. Er lopen vrouwen rond die bijna al hun vingerkootjes hebben afgesneden. Je zou toch denken dat er ook andere mogelijkheden zijn om hun verdriet te laten verdwijnen, maar daar denkt de stam anders over.

9. Duitsland i. Op deze plek hebben pasgetrouwde stellen een heel vreemde traditie. Het koppel mag drie dagen en drie nachten de badkamer niet gebruiken. Dat betekent: geen toilet, geen douche en geen bad. De mensen denken dat als ze dat drie dagen volhouden, ze een lang, gelukkig en ****vruchtbaar**** huwelijk zullen hebben. Het stel mag alleen maar ****minuscule**** hoeveelheden voedsel en drank nuttigen, zodat ze de drie dagen zonder toilet volhouden. De hele familie let daarbij goed op het bruidspaar.

10. Schotland j. In dit Europese land verzamelen sommige inwoners speciale beeldjes. Het gaat om de 'Caganers'. Dat zijn beeldjes van mensen die aan het ****poepen**** zijn. De ****ontlasting**** op de grond staat voor vruchtbaarheid. Heel grappig om te zien.

Oef. 15

- a. Onze baas wil dat oudere werknemers vertrekken zodat er werk ****vrijkomt**** voor jongeren.
- b. Ze willen mij manager van een middelbare school maken maar dat soort werk ****ligt**** mij helemaal niet.
- c. Toen de bank failliet ging, kwamen veel medewerkers zonder werk te ****zitten****.
- d. Onze baas is ernstig ziek. Daarom heeft hij zijn werk ****neergelegd****.
- e. Zodra de fabrieksbel klinkt, ****stopt**** het werk.
- f. Zij kan goed met kinderen omgaan. Dat werk ****ligt**** haar.
- g. Ik had helemaal niet op de tijd gelet: ik was volledig ****verzonken**** in mijn werk.
- h. Tijdens de vakantie ****hoopt**** het werk zich ****op****.
- i. Mijn vader was schoenmaker. Toen hij ermee stopte, heb ik zijn werk ****overgenomen****.
- j. Ook 's avonds en in het weekend is Jorn bezig met zijn baan. Zijn werk ****neemt**** hem volledig ****in beslag****.

Oef. 16

- a. De aannemer zal het werk aanvangen in januari en denkt het in juli te kunnen voltooien.
- b. Wij refereren aan ons telefoongesprek van 4 maart jl. De deadline nadert en het werk groeit ons boven het hoofd.
- c. Twee jaar geleden vertelde ik een kennis uit de basisschool dat ik een opleiding tot sommelier had gevolgd maar nog geen werk had gevonden. Het lot lachte me toe: hij bood me meteen een baan aan bij zijn familiebedrijf. Zo ben ik in het werk gerold dat ik nu doe.
- d. De harde muziek bij de burens leidde mijn aandacht af van mijn werk.
- e. Als u geen vakdiploma heeft, komt u niet in aanmerking voor deze betrekking.
- f. De jeugd is erg gefocust op massacommunicatie. Ze lijken sociale media belangrijker te vinden dan interpersoonlijk contact. Wat voor invloed zal dat hebben op hun toekomstige loopbaan?
- g. Vroeger vergezelde ik mijn schoonvader geregeld naar de bloemenveiling. Zo is het werk dat ik nu doe op mijn pad gekomen: ik ben rozenkweker geworden.
- h. Deze zomer wil ik me verdiepen in psychologie. Ik heb me zelfs opgegeven voor een psychoanalytische opleiding. Therapeut worden, dat is echt mijn droom.
- i. Als Jolie een artikel aan het schrijven is, wil ze niet lastiggevalen worden tijdens haar werk.
- j. Na mijn studie hoefde ik niet lang naar werk te zoeken. Binnen een maand had ik een baan.

Oef. 17

Gevraagd
Chinese
gediplomeerde
representatieve
jaar
ervaring
telefoonstem
certificaat
informatie
kantoortijden
beveiligingstechnieken
MBO-niveau
Amsterdamse
verantwoordelijke
parttime
vanaf
Engels
C.V. curriculum vitae
uitsluitend
maandag
uur
Amsterdam en omgeving/omstreken
fulltime
tandtechnisch
zoekt
enthousiaste

minstens
Praktijkdiploma
vaardigheden
handelonderneming
werkervaring
leeftijd

Oef. 18

- a. nietjesmachine
- b. bureaustoel
- c. paperclips
- d. schaar
- e. opbergmap
- f. (transparante) insteekhoezen
- g. (naam)badge (met koord)
- h. plakband
- i. markeerstift
- j. bureau(tafel) (met ladeblok)
- k. elastiekjes
- l. potloodscherper/puntenslijper
- m. perforator
- n. punaises/pinnen
- o. (papier)versnipperaar/papierversnietiger

Oef. 19

Een ergonomische (bureau)**stoel** en een passend **bureau**/passende **bureautafel** bieden u optimaal zitcomfort. Maar als u efficiënt wilt werken, dan zijn ook de juiste kantoorbenodigdheden nodig. Let bij het kopen van de **niet(jes)machine** dat de mechanische onderdelen van metaal zijn en welk formaat nietjes u kunt gebruiken. Een moderne **perforator** maakt het vaak mogelijk om niet alleen in papier, maar ook in dun karton of kunststoffolie te ponsen. Als u een prikbord hebt, hebt u natuurlijk ook **pinnen/punaises** nodig om allerlei informatie, notities en foto's gemakkelijk en snel bij elkaar op te hangen. Met een goede, het liefst metalen **puntenslijper/potloodscherper** maakt u het slijpen van potloden makkelijk. Denk er bij een zeer groot team ook aan dat al uw medewerkers een **naamplaatje/(naam)badge (met koord)** dragen, het liefst met uw logo erop, zodat uw team er uniform uitziet. Zorg ook voor een grote **papierversnietiger/(papier)versnipperaar** waarmee u niet enkel papier, maar ook paperclips, nietjes of creditcards kunt vernietigen.

Oef. 20

waar / niet waar

1. Holland staat in het Hongaars voor beide provincies Noord- en Zuid-Holland. NIET WAAR
2. Simon maakt geen gebruik van zogenaamd immersieonderwijs. NIET WAAR
3. Simons eerste baan was bij een gerechtsdeurwaarder. WAAR
4. Simon heeft in Leuven een lerarenopleiding gevolgd. WAAR
5. Simon spreekt geen Hongaars. WAAR
6. Toen Simon zijn vriendin leerde kennen, woonde zij in Tsjechië. WAAR
7. De universiteit van Debrecen organiseert veel studiereizen. WAAR
8. Simon woont al langer dan een jaar in Debrecen. WAAR
9. Hongarije heeft een echte koffiecultuur. WAAR

Oef. 21

21. Vul hieronder op basis van de video uit de vorige oefening de ontbrekende woorden in.

- a. De universiteit heeft nieuwe taaldocenten aangenomen.
Ze zijn pas met hun werk begonnen.
- b. Deze nieuwe baan is me letterlijk voor de VOETEN geworpen.
- c. Het is nooit makkelijk om VAARWEL te zeggen als je gaat emigreren en je familie moet verlaten.
- d. Eigenlijk BEDOEL ik iets anders dan wat je nu zegt. Ik denk dat je me verkeerd begrepen hebt.
- e. Deze printer doet het niet. Ik denk dat de INKT op is.
- f. Heb je voor die functie een speciale opleiding GEVOLGD of is het meer een kwestie van ervaring die de doorslag geeft?
- g. SPECIFIEKE keuzes maken en je wordt wie je bent!
- h. ZOWEL het Frans als het Spaans zijn interessante talen om te leren en die je veel toekomstmogelijkheden kunnen bieden.

Oef. 22

- a. thuisbasis
- b. melkveehouderij, melkveebedrijf
- c. Goudse
- d. schappen
- e. van heinde en verre

Oef. 23

27. In de tekst staan enkele woorden en uitdrukkingen vetgedrukt. Gebruik ze in de onderstaande zinnen als vervanging voor de onderstreepte onderdelen. Let op: soms moet je de hele zin herschrijven.

- a. In onze firma is de ****argwaan**** ten opzichte van de werkgever én de vakbonden groot.

- b. Werkervaring is van belang voor het vinden van een baan, voor een ****vast dienstverband**** en voor de hoogte van je uurloon.
- c. Fysieke veiligheid is een voorbeeld van een ****vanzelfsprekend**** thema in de bouwsector.
- d. Vreemd genoeg heeft niet iedereen met een incapabele baas even veel last van ****bazenstress****.
- e. Bedrijven met een globaal bereik moeten veel inspanningen doen om ****interculturele communicatieverschillen**** aan te pakken.
- f. Als u de kosten van uw dure pak als bedrijfskosten aanrekent, zal de belastingdienst dat niet ****zonder meer**** accepteren.
- g. In een gelaagde samenleving heeft niet iedereen even veel macht. Hoe hoger je ****laag****, hoe meer macht je hebt.
- h. Elke medewerker moet het gevoel hebben dat zijn baan perfect past bij zijn ****vaardigheden****.
- i. De pandemie werkte onderwijsongelijkheid in de hand. Een goede laptop en een stabiele internetverbinding waren een ****vanzelfsprekendheid**** om goed te kunnen deelnemen aan online onderwijs.
- j. Volgens de nieuwe wetgeving moet een werkgever die een werknemer ontslaat zich inspannen om die werknemer aan een nieuwe baan te helpen.

Oef. 30

Hier zijn de zinnen herschreven met eenvoudigere uitdrukkingen:

- a. De westerse welvaart wordt deels gegenereerd ****omdat**** men niet de werkelijke productiekosten draagt.
- b. De politie dreef de betogers ****met**** een traangaskanon uiteen.
- c. ****Omdat**** nicotine een toxische stof is, lijkt voorzichtigheid geboden.
- d. Werknemers van deze verzekeringsinstelling mogen geen zaken ****behandelen**** die op naam staan van de werknemer zelf, zijn familie, vrienden of kennissen.
- e. Wat moet je doen ****bij**** brand?
- f. Welke munt zal er tussentijds worden gebruikt ****als**** de euro in een of meer EU-landen instort?

- g. Zij moeten de voorzitter ****melden**** dat ze willen deelnemen aan de Europese verkiezingscampagne.
- h. ****Door**** de strenge vorst neemt de gemeente een aantal maatregelen om de ijsgroei op sloten en kanalen te bevorderen.
- i. België en Uruguay sluiten een bilaterale overeenkomst ****over**** de opleiding van veiligheidspersoneel.
- j. U kunt ****onder andere melden****: gedumpte of rondslingerend afval; kapotte verkeersborden of paaltjes; kapotte lantaarnpalen; problemen met groenafval, ...
- k. Dit project werd mogelijk gemaakt ****door**** subsidie van het Asiel-, Migratie- en Integratiefonds.
- l. In de brochure staan sleutelwoorden ****over**** veiligheid tijdens voetbalmatchen.
- m. ****Hoewel**** hij ziek was, was hij aanwezig.
- n. Paracetamol? Ja! ****Als**** je het goed gebruikt.
- o. Op 20 november haperden de werkstations van de verkeersleiders ****zodat**** ze geen zicht meer hadden op wat er op het spoor gebeurde.

Oef. 32

Hier zijn de adjectieven met hun tegenovergestelde:

- a. diep - ondiep
- b. legaal - illegaal
- c. figuratief - abstract
- d. taalkundig - niet-taalkundig
- e. bekwaam - onbekwaam
- f. compleet - incompleet
- g. actief - passief
- h. symmetrisch - asymmetrisch
- i. moreel - immoreel

Oef. 33

- a. b
- b. Iedereen "mag zijn zegje doen": iedereen is gelijk, mag gehoord worden op een vergadering. Contacten zijn veel minder formeel dan in veel andere landen, er is veel minder hiërarchie, want "iedereen is gelijk".
- c. Iedereen is belangrijk, iedereen mag gehoord worden, iedereen mag zeggen wat ie vindt. "Polderen" - vergaderingen houden waarop iedereen gehoord mag worden - heeft als

voordeel dat in een individualistisch land als Nederland mensen gezamenlijk iets proberen te bereiken.

- d. Nederlanders overschatten het principe van gelijkheid in hun land. Nederland is altijd een land geweest met vele standsverschillen. Wie meer inkomen, opleiding, vermogen heeft, heeft ook meer te zeggen.

Oef. 34

Hier zijn de uitdrukkingen met hun juiste betekenissen:

1. als een kip zonder kop (praten) - c. zonder na te denken
2. daar is geen kop of staart aan te krijgen (= kop noch staart) - d. het is niet te begrijpen
3. (zijn) kop in het zand steken - a. iets niet onder ogen willen zien
4. de kop opsteken - e. opnieuw tevoorschijn komen
5. een houten kop (hebben) - g. een kater hebben
6. kop op! - h. houd moed
7. de koppen bij elkaar steken - f. overleggen
8. met de kop tegen de muur lopen - b. tevergeefs moeite doen om iets te bereiken
9. op zijn kop gaan staan - j. het onmogelijke proberen te bereiken
10. de wereld op z'n kop - i. omkering van de normale situatie